

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős: MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
42. szám

Kiadóhivatal: HEGEDŰS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szerda, 1928. február 22.

Felmentették a steglitzi diák- tragédia hőseit (Részletes tudósítás a hetedik oldalon)

Váradai árfolyamok

Pengő	28 67
Csekkorona	4 86
Dollár	163 75
Dinár	2 90
Schilling	23 07
Márka	39 15
Francia frank	6 50
Svájci frank	31 50
Lira	8 70
Angol font	798.—

A Nagyváradai Agrár Takarékpénztár sikeres üzleti éve

Nagyvárad közgazdasági életének egyik legjelentősebb tényezője, a Nagyváradai Agrár Takarékpénztár r-t. jelent meg mérlegével legújabbán a nyilvánosság előtt. Ez a mérleg tanubizonyoságot tesz arról a pezsgő üzleti szellemről, amely ezt az intézetet hamarosan az országos jelentőségű bankok sorába emelte. A Nagyváradai Agrár Takarékpénztár üzletköre a legszétágazóbb és maga a bank a legmozgékonyabb és legelevenebb intézetek közé tartozik. A Nagyváradai Agrártakarékpénztár betétállománya 116 és fél millió, amit tekintettel arra, hogy 12 millió lei alaptőke mellett gyűlt össze, olyan fokú bizalom megnyilvánulásának látszik, amilyenre még kevés példa volt. Az intézet különben nemrégiben emelte fel alaptőkéjét 30 millióra, amelyből eddig 20 millió lej már be van fizetve. Tartalékkal együtt 20 és félmillió saját tőkével dolgozott az idén és nyeresége 5 millió lejt tesz ki, tehát 24 százalékos eredményt ért el. Érdekes, hogy a kimutatott 12 millió alaptőkéje majdnem érintetlenül készpénzben volt meg a zárlat alkalmával. Az intézet élén dr. Demetrovich Elek vezérigazgató áll, aki egyike a város legismertebb pénzügyi szaktekinélyének. A nagyváradai Agrár Takarékpénztár XVIII. évi rendes közgyűlését március hó 4-én tartja, a szokásos tárgysorozattal.

A miniszterelnök is a lakásszerződések meghosszabbítását akarja

Dr. Lupu munkaügyi miniszter fellépésének sikere

— Bukaresti tud. távirata —

A legközelebbi minisztertanács vita tárgyává fogja tenni a lakásbérleti törvény módosításának problémáját. Ebben a kérdésben a kormány két táborra oszlik. Azoknak élén, akik a jelenlegi törvény módosítása ellen vannak, Stelian Popescu igazságügyi miniszter áll. Ez a tábor a mellett van, hogy május 1-ével a lakásokat át kell adni a szabad forgalomnak és a háziurak jogait többé semmiben sem szabad korlátozni, kivéve természetesen, ha köz-tisztviselő lakóról van szó.

Ezzel szemben a másik tábor, amelynek vezetője dr. Lupu munkaügyi miniszter, személyi kérdést csinál az ügyből és azt kívánja, hogy hosszabbítsák meg egy esztendővel azoknak a lakóknak a bérleti szerződését, akiket a mostani törvény értelmében 1928 április 23-án kilakoltattak volna.

Hogy Lupunak és az ő egész parlamenti frakciójának mennyire ez az álláspontja, azt bizonyítja az a körülmény, hogy Jonel Dimitrescu, Lupu-párti képviselő a kamara leg-

utóbbi ülésén interpellációt mondott el ebben az ügyben és sürgette a lakásbérleti szerződések meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslatnak a parlament elé való terjesztését.

Nyíltan vallja a lakásbérleti szerződések meghosszabbításának szükségességét dr. Lupu is, aki tegnap este egy banketten bejelentette, hogy maga a miniszterelnök is a lakásbérleti szerződések meghosszabbítása mellett van és ez a felfogása rövidesen törvényes formában kifejezésre fog jutni.

A Zsidó Liceum igazgatója nem tartja katasztrófálisnak a félévi bukásokat

Fő, hogy az év végén jó eredmény legyen — mondotta Szilas dr. igazgató

Tegnap érkezett meg Nagyváradra Pteancu vezérinspektortól a nagyváradai Gojdu-liceum és a Zsidó Liceum félévi vizsgáinak az eredménye. Ez az eredmény-számla nagyon siralmasan fest, amennyiben a Gojdu-liceum román szekcióján a tanulók 96 százaléka, a magyar szekción 100 százaléka, a Zsidó Liceumban pedig 93 és fél százaléka bukott meg. — Hogy ez a rettenetesnek látszó eredmény miért állott elő, az nem kérdéses és magán viseli az egész tanügyi rendszer bélyegét. Különben úgy látszik, hogy az érdekelt tanférfiak, sőt a diákok maguk sem veszik túlságosan tragikusan a félévi vizsgáztatást. Legalább is erre vall az a nyilatkozat amellyel többek között Szilas Izidor dr., a Zsidó Liceum igazgatója fo-

gadta a vizsgák eredményéről szóló hiradást.

— Tavaly is ilyen volt a félévi vizsgák eredménye, — mondotta munkatársunknak Szilas Izidor dr., — épen ezért nem találok elkeserítőnek a helyzetet. A 93 és fél százalékos bukás nem bánt úgy, és nem riaszt meg úgy, mintha esetleg hatvan, vagy hetven százalékos lett volna a bukások arányszáma. Az elmúlt esztendőben is félévkor nálunk a 8-ik osztályban 22 diákból négy ment át, míg az év végén 21 fejezte be sikeresen középiskolai tanulmányait.

— Különben is nagy a reménység ahhoz, — mondotta még Szilas dr. igazgató, — hogy év végére vissza fogjuk tudni szerezni iskolánkban a nyilvánossági jogot, ami azért sem késhet soká, mert az iskolánk tanári karának több

mint fele jelenleg is a Gojdu-liceum, tehát egy állami iskola tanári karából rekrutálódik.

ÚJ REGÉNYÜNK

a rendkívül izgalmas és misztikumokkal teli Fohi a skorpió titokzatos nyomai szinte szokatlanul élénk érdeklődést keltett s a legrokonszenvesebb fogadtatásban részesült.

Meg vagyunk győződve, hogy a közönségnek sok szép negyedórát szerzünk a pompás regény közlésével. A tegnapi első közlemény a további folytatások kiegészítéséül még kapható a kiadóhivatalban.

Herceg Eszterházy család pert indít a bukaresti Hertz könyvkiadó-cég ellen

A Halálnász című regény főhőse, — Eszterházy gróf. Az Eszterházy család diplomáciai uton követeli a Halálnász főhősének névváltoztatását. — Mit mond a bukaresti Hertz könyvkiadó cég tulajdonosa?

A napokban több százezer példányban osztotta szét a bukaresti könyvkiadó cég a Halálnász című regénye első füzetét. Az erdélyi olvasók nagy meglepetéssel olvasták, hogy a regény főhőse egy Eszterházy gróf és a regény színhelye Magyarország.

Még alig jelentek meg az első példányok a regényből, amikor megjelent a bukaresti könyvkiadó cég irodájában a magyarországi Eszterházy család megbízottja és Herceg Eszterházy nevében követelte, hogy a Hertz-cég változtassa meg a regény főhősének nevét és kilátásba helyezte, hogy ha a Hertz-cég erre nem volna hajlandó, úgy diplomáciai uton fogja követelni, hogy a Halálnász című regény főhősének névváltoztatása bekövetkezzen.

A bukaresti Hertz-cég főnöke, Hertz Márton, az Eszterházy család megbízottjának kijelentette, hogy nem áll módjában ezt a névváltoztatást keresztülvinni, már csak azért sem, mivel idáig a regényből több, mint másfél millió füzet került forgalomba és különben is a Halálnász című regény főhőse nem Eszterházy herceg, hanem Eszterházy gróf. És ezenkívül az író legszentebb joga, hogy főhősének olyan nevet adjon, melyet a legmegelőbbnek tart. A regényt Falk Viktor írta, ez a legnagyobb népregegy író zseni, aki szuverén módon ruhazza fel nevekké regényalakjait. Még abban az esetben sem volna joga a magyarországi Eszterházy családnak ezt a névváltoztatást követelni, ha a regény olvasói a regényben szereplő alakokban ráismernének a valóságban is élő mágus társadalom egyes alakjaira. Az író megfellebbezhetetlen joga, hogy a való életet másolja, mert hisz nincsen az a nagyfantáziájú író, akinél még fantasztikusabb történetet ne produkálna a való élet.

Az Eszterházy család megbízottja a Hertz-cég főnökének fenti érvelését jegyzőkönyvbe foglalta és azzal távozott el a Hertz-cégtől, hogy újabb utasításokat kér hercegi megbízottjától. G. B.

Ma utoljára

UFERINI

SPORT

Miért nem sorsolja ki a váradi Sportszövetség a bajnoki mérkőzéseket

Szinte érthetetlen előttünk a Comitetul Regional váradi közönye, amelyvel a váradi egyesületeket sújtja. Már a többi városokban a bajnoki mérkőzések régen ki vannak sorsolva, sőt Temesváron már hetek óta vígan futbaloznak is. Ezzel szemben nálunk a Sportszövetség érthetetlen módon még mindig téli álmát alussza. Még elnöke sincs, Talán elfelejtkeztek, hogy 1928-at írunk és ez évben van az amszterdami olimpiász, melynek futballtornája július hó 14-én kezdődik s így sokkal kevesebb idő van a bajnokság lebonyolítására, mint az előző években, mert már májusban megkezdődik az olimpiászra küldendő játékosok kiválogatása.

Biztos tudatában vagyunk annak, hogy a váradi egyesületek leghőbb óhajátának adunk kifejezést akkor, amikor kérjük:

üljön össze az F. B. A.,

(melynek elnöke Manoilă Emil, az ismert izig-vérig sportember, tagjai: dr. Morár Teofil, Jancsó Béla) és

sorsolja ki elsősorban az ősről elmaradt bajnoki mérkőzéseket legkésőbb március hó 4-iki kezdettel, valamint a tavaszi forduló bajnoki mérkőzéseit is.

Mert tudjuk, hogy az egyesületeknek feltétlen szükségük van rá, hogy a bajnoki mérkőzések mielőbb befejezést nyerjenek. — Ugyanis arról értesültünk, hogy a vezető klubok nagy nemzetközi program megrendezést vették tervbe.

Egyelőre azt hisszük, elég is ennyi. Reméljük, hogy végre megindul a várva-várt futballszezon, amely előreláthatólag egészségesebb lesz, mint az elmúlt évi.

MARCIUS:

A KÖZGYŰLÉSEK HONAPJA

Eddig csak a Törökvis tartotta meg a szokásos évi közgyűlését és — mint annak idején megirtuk — nagy sikerrel. Most arról adhatunk hírt, hogy a Törökvis után sorrendben az Egyetértés, Amatőr és

a Nac is megtartják közgyűlést még pedig márciusban. Az Egyetértés közgyűlése ugyan tegnapelőttre volt kitűzve, de elhalasztották március negyedikére. Utána a fiatal Amatőr közgyűlése következik 18-iki dátummal. Majd a Nagyvárad Atlétikai Club XVIII. évi rendes közgyűlése következik. Értesülésünk szerint a Nac 20-iki jubileumhoz közeledő közgyűlést ünnepélyes keretek közt akarja megtartani. A közgyűlésekre még visszatérünk.

○ A Nac vezetősége közli, hogy a futballisták tornaórája minden kedden és pénteken 8-9-ig van. Vendégeket, akik az órát megtekinteni óhajtják, szívesen látnak.

A Szerelmekkedés

olyan film, amit mindenkinél látnia kell

Irodaszerek, nyomtatványok legolcsóbbak a MATEOR-nál Nic. Jorga (Zöldfa-u.) 2. Tel.: 4-40

Halálnász

Az első és második füzet teljesen ingyen

kapható minden újságárúsító kioszkban

317

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Mersze-e Mary. Sorozat szám 56. Bérletszünet.

Szerda: Mersze-e Mary. Bérletszünet. Sorozat szám 57.

Csütörtök: A Macska, bohózat újdonság bemutató. A bérlet. Sorozat szám 58.

Péntek: A Macska. B bérlet. Sorozat szám 59.

Szombat délután 4 órakor: Mersze-e Mary. Mersékelt helyárral. Sorozat szám 60.

Szombat este fél 9 órakor: Tosca opera, Tyron Szilva, Szabó Zoltán és Indries József vendégfelleptével. Bérletszünet. Sorozat szám 61.

Vasárnap délután 3 órakor: A Legkisebbik Horváth lány, operett újdonság, mersékelt helyárral. Sorozat szám 62.

Vasárnap délután 6 órakor: A Szombatesteri hölgy. Sorozat sz. 63.

Vasárnap este fél 9 órakor: A Sárka csikó, népszimű. Varga Gyula és Orenics Lajos felleptével. Sorozat szám 64.

— Mersze-e Mary. Estérel-estére viharos taps ünnepli az idei szezonnak ezt a szenzációs operett újdonságát. A Mersze-e Mary további diadalutján halad ma és holnap este is.

— Mersék az irógépről, mersékelt helyárral. Az idei szezonnak ez a bájos operett újdonsága lesz műsoron szombaton délután 4 órai kezdettel, mersékelt helyárral.

— Tosca opera, Tyron Szilva, Indries József és Szabó Zoltán vendégfelleptével. Puccini világhírű operájának a Toscának reprizé lesz szombaton este a színházban. Az opera repriz elsőrangú művész teljesítmény lesz, mert három kiváló kolozsvári opera énekes fog benne vendégszerepelni. Tosca szerepét Tyron Szilva játssza. Caradossi festő Indries József lesz, míg Scarpia rendőrfőnök szerepe Szabó Zoltán kezében van. A miénk közül részt vesznek az opera előadásban, amelyet Komjáthy Károly karnagy dirigál, Bereng Béla, Kornai Sándor, Battyan Kálmán, Tompos József. A szombat esti opera repriz iránt óriási az érdeklődés s ezért jegyről mindenki idejében gondoskodték.

Mozgósínházak műsora

Apollo-Filmszínház

Ma, kedden 5, 7 és 9 órakor

Szerelmekkedés

Schnitzler Arthur világhírű drámája 9 felvonásban

Világláger!

A főszerepekben:

Evelyn Holt
Vivian Gibson
Louis Lereli

Mersékelt emelt helyárral
Kedvezményes és szabadjegyek
nem érvényesek

Filmpalace Sas-palota

Ma, 5, 7 és 9 órakor

Egy bolond éjszaka

Bolondozás 8 felvonásban át

A főszerepekben:

Harry Liedtke és Ossy Osvalda

Jön

Lyon Lea

Bródy Sándor szindarabja
Ivan Mosjoukine és Mary Philbin

Heyman-Szinkör

Ma 5-től 7-ig és 7-től 9-ig

Jacob fiai

(Aki született megtagadja)

Rendes helyárral

Kedvezményes jegyek érvényesek

9 és fél órakor

UFERINI

bucsu előadása

Holnap 5-től 7-ig, 7-től 9-ig

A halál táncosa

Füzesséry Magda megfestette Ciorogariu püspök portréját

Füzesséry Magda, a tehetséges, fiatal festőművésznő, akit különösen kitűnő plainair-jei és tájképei révén ismer a közönség, most arcképfestő talentumának adta fényes bizonyítékát. Most megfestette Ciorogariu Romulusz görög keleti püspök sikerült portréját, amely nagy közönséget vonz napnap-után a fő utcai üzlet kirakata elé, ahol látható. A főpap érdekes, festői szempontból különösen megragadó hosszú, hófehér szakállával ékesített arca s az egyszerű barna szerzetesi csuha, amelyben jár a püspök, szép színharmóniában olvadt össze a művésznő ecsetje alatt és a kép kompozíciója szempontjából is izléses megoldással találkozunk. A fiatal művésznő a püspök portréjával elismerésre méltó produkált s arra az utra lépett, amelyen nevének a visszhangja nőttön-nőni fog.

AZ EMBER, AKI HARDTMUTH AKAR LENNI...

Érdekes pör egy névváltoztatás miatt

A regátban gyakori a névváltoztatás, vagy még inkább új nevek hozzáragasztása a meglévőhöz. Ehhez a műveltséghez az igazságügyminisztérium engedélye szükséges. — Így fordult az igazságügyi miniszterhez Max London bukaresti kereskedő is, aki azt kérte, hogy vezetéknévéhez hozzáfűzhesse a Hardtmuth nevet. Max London Hartmuth — ez elég szépen hangzik. Amde a világhírű Hardtmuth-ceruzagyár valahogyan tudomást szerzett a bukaresti kereskedő szándékáról és a román törvény előírásához híven kifogással állt ellene a bukaresti ítélőtáblánál. A ceruzagyár ügyvédje az ítélőtábla előtt arra hivatkozott, hogy Max London írószere és papírkereskedő, — tehát tisztességtelen versenyt akar csinálni a gyár rovására. Hivatkozott azután az ügyvéd a Románia és Csehszlovákia közti egyezményre, amelyek a kereskedelmi nevet hathatósan védik.

Ezzel szemben Max London ügyvédje arra hivatkozott, hogy idegen nevek és főleg idegen cégek esetében nem lehet a név-törvényt alkalmazni, s hogy a román-csehszlovák egyezmények ilyen esetekre nem vonatkozhatnak. Az ítélőtábla helyt adott Max London érvelésének és elutasította a Hartmuth-gyár kifogását.

Bagdadi szüz
A hárem hölgye
A legszebb filmremek

Adják vissza a gyermekemet!

Megmosdattak, megnyirtak és felöltöztettek két proletár-gyermeket, akikre a saját anyjuk nem ismert rá.

Sok társadalomtudományi értekezést tesz nélkülözhetővé az a történet, amely a napokban a nagyváradai Deutsch-féle melegedőben játszódott le.

Deutsch posztónagykereskedő jószíve az emberek szárait mentette ki a legszörnyűbb magukra hagyottságból és a jó tett követőkre talált. Egész névsorok jelennek meg azóta gyakori időközökben az újságokban, amelyek közlik a beérkezett szeretetadományokat. Ennek a legutóbbi eseménynek a hőse egy közismert nagyváradai uriaszony és két proletárgyermek.

Maga ez a cikk azonban legkevésbé sem a sablonos hírlapi nyugtázás, de egy olyan érdekes történet, amelyben benne zokog az élet minden fonákága, szenvedése és tragikumai.

A nagyváradai uriaszony véletlenül haladt el a Deutsch melegedő előtt és a kíváncsiság nyitvatott vele ajtót. Amikor bement és közelről találkozott a messziről már közhelyes szürkeségbe fulladt nyomor rikoltó színeivel, a szorongó szívé és testü emberek között apróbb adományokat osztott ki spontán meghatottsággal. E közben két sarokba huzódott gyermekre talált, két kis rongyba burkolt apróságra, akiknek a maszatos vonalai mögött

csak az utcakölyköt látni, a gyermeket nem.

Az uriaszony a két gyermeket, egyik négy éves volt, hat a másik, kézen fogta és elvezette. Sem az apa, sem az anyja nem voltak jelen,

a munkásszülők a rendőrségen szalárgáltak, mert illetőség hiánya miatt kitoloncolásra voltak ítélve.

Az uriaszony az anyja feléledő művészetével látta meg a két szomorú, piszkosba fulladt emberpalántában az anyagi gyermeket. Elsősorban hazavitte őket a lakására és

egy nagy fürdés következett, a nagy melegvízes tussok után pedig megjelent a borbély.

A két kis fiúcska meztelenül, már semmiben sem különbözött uri kis társaiktól, akik gyermekszobában a bonne óvó árnyékában nőnek fel. — Csakhamar ingecskek is kerültek elő, s a kád tövében szomorkodó rongyokat kidobta a szobalány. Jackie Cogant láthatta a néző, amikor elhagyott kis csavargóból egyszerre ölébe kapja a

jólét. A négy éves és a hat éves fiúcskákra bársony ruha került, vadonat új és vadonat új cipőcskek. Ing-gallérjuk tisztán és fehéren vakított a fekete bársony galléron és a zoknikcskák fölött hófehér kis térdecskék gömbölyödtek.

Mindezek után pedig az uriaszony a tetőtől talpig átvarázsolt két gyermeket ismét kézenfogta és visszavitte őket a melegedőbe. A melegedőben

már ott várt gyorsabban verő, aggódó szívvel az édesanya, aki nem tudta, hogy a fiúcskák hova tűntek. A két gyermekre az édesanyjuk nem ismert rá, nem akarta elhinni, hogy valóban azok.

— Nem igaz, nem ez a két urigyerek a gyerekek, ne játszanak az urak velem komédiát, hol vannak a gyermekeim? Így siránkozott.

Természetesen végre meggyőzték. De hasonlóképp járt az apa is, a fáradt munkás ember, aki sirva fakadt újjászülött gyermekei láttán és nem mertte őket átölelni, mert tiszták voltak, mások voltak és mintha a ruha távolabb vitte volna őket tőle.

Sirt az apa, akinek a két gyermeke mellől vissza kellett térnie a toloncházba, hogy másnap rendőriedezettel Csehszlovákiába vigye az egész családot a vonat. A rendőrök is annyira megilletődtek, amikor megtudták, hogy mi történt, hogy az anyja és a két gyermek engedélyt kaptak, hogy ne a toloncházban töltsék az éjszakát. (b. l.)

Elysee-palota

Ma
5, 7 és 9 órakor

Buda
"gyöngye"
Hocheit tanzi valzer

Főszerepben:

Claire Rommer
Szöreghy Gyula

Enekbetétekkel

Heyman Szinkör

Ma 9 és fél órakor

bucsu-
előadás

Uferini

és társulatának
utolsó előadása
szenzációs
műsorral

Deutsch Pali
eltüntetésével

A Magyar Párt hivatalos értesítése

Értesítjük magyar testvéreinket, hogy a megyében megnyilvánuló több helyről elhangzott kívánságnak megfelelőleg a helybeii magyar napilapok szerkesztőségével a mai napon arra a megállapodásra jutottunk, hogy hivatalos értesítéseinket, melyek eddig minden szerdán jelentek meg, mostantól kezdve a lapok vasárnapi számában fognak közöltetni.

Felszólítjuk magyar testvéreinket, hogy bármely közérdekű sérelmüket előtérbe tartják és panaszaik megismertetése által elősegíteni iparkodjanak azt a munkánkat, amely nemcsak egy közös sorsban élő magyar testvérek egy táborba való toborzását célozza, de az orvoslást is iparkodik megkeresni.

Vasárnapi hivatalos értesítéseinkben közzétesszük mindazokat a tudnivalókat, amelyek ismerete közérdekből fontos és közzétesszük mindazokat az eredményeket, amelyeket vidéki párttagjaink általunk a különböző hatóságoknál elérték.

Pártirodánk díjmentesen áll rendelkezésére minden magyarnak, aki bizalommal hozzánk fordul, nem mulaszthatjuk el azonban figyelmeztetni azokat sem, akik valamely okból azt eddig meg nem cselekedték, hogy a párt tagjai sorába haladéktalanul beira koczannak.

Nagyvárad, 1928. február 21.

Dr Markovits Manó s. k.
a szervező bizottság elnöke.

Dr Kövér Gusztáv s. k.
a szervező bizottság alelnöke.

Sofi, - a skorpió titokzatos nyomai...

— AZ ESTILAP —
Írta: SAX ROHMER (2)

A lámpasugár táncolásáról észrevette, hogy keze reszket, amiből Stuart azt következtette, hogy valami lidérvnyomástól óbradt fel, s hogy ez a kísérteties üvöltés nem más, mint ama beképzelt rémületeknek egy megkésztett utóhangja.

Elszántam az ajtóhoz lépett, kinyitotta és levilágított a lépcsőházba. Lopva lefelé kezdett lépkedni. A dolgozószoba ajtaja előtt megállt. Nem hallatszott semmi. Kitérte az ajtót s a villanyfényt végigjártatta a szobán.

A fény fehér ösvényt vágott a sötétségben és teljes erejével rávilágított az íróasztalra, mely szép antikbutordarab volt, sokrekeszes, fiókos fölépítménnyel. Semmi szokatlant sem fedezett fel a telirakott asztalon. Ott állott dohánytartója, földjén pipája. Írások

és könyvek hevertek szétszórva, úgy, ahogy hagyta őket, közöttük tálcá, teli pipadohány- és cigaret-tahamuval. És amint ezeken szét nézett, megpillantott valamit.

Az asztalfiókok egyike felig nyitva volt.

Stuart mozdulatlanul megállt, az asztalra meresztve tekintetét. Egy hang sem hallatszott a szobában. Lassan keresztül ment rajta, a fénysugarát jobbra-balra mozgatóva. Papirjait rendszeresen átvizsgálta. A fiókok helyükre voltak tolvá, de meg volt győződve, hogy valamennyit kikutatták. A villanykapcsoló közvetlenül a külső ajtónál volt. Stuart odament és felgyújtotta mindkét lámpát. Visszafordulva végignézett a ragyogóan kivilágított szobán. Kivüle senkisémet volt ott, a szoba teljesen üres volt.

Ismét kitekintett az előszobába, ott sem volt senki sem. Legkisebb neszt se törte meg a csendet és mégis állhatatosan és borzongósan úgy érezte, hogy valaki van közelében.

— Az idegeim nincsenek rendben, — szólt önmagához. — Senki sem nyult a papírjaimhoz, biztosan magam hagytam nyitva a fiókot.

Lecsettintette a világitást és újból keresztül ment a szobán visszatérve az ajtóhoz. Majd kilépett, hogy hálószobájába térjen, mikor könnyed léghuzamot érzett. Megállt.

Úgy tetszett, mintha valami leskelődő gonosz újra egészen közel volna hozzá. Stuart hátrafordult és ijedten pillantott a dolgozószoba nyitott ajtaja felé. Újra azt képzelte, hogy valaki ott rejtőzködik és felkapva egy hamupiszkáló vasat, mely a hallban egy széken feküdt, visszatért az ajtóhoz. Egy lépést tett a szobában és megtorpant. Hirtelen oly rettegés

fogta el, amilyent eddig még sohasem érzett.

A szoba francia ablakaira fehér habos függöny volt kifeszítve, és ennek holdvilágította felületére élesen rajzolódott egy magas árnyalak. Egy kámzsás ember körvonalai voltak ezek!

Ilyen jelenség akkor is elég ijesztő, ha a kámzsát jámbor barát viseli, hát még ha éjjel áll elő egy ilyen rémalak, melynek átára a Misericordiánus testvérek, vagy az inkvizíció emberei jutnak eszünkbe!

Szive vadul kalapált, úgy érezte, mintha elállana szíverése. Rettegésében fel akart kiáltani, de csak száraz, rekedt hang jött ki a torkán.

A rémület pszichológiája még kiderítetlen, még nem vetették alá alapos kutatásnak. A rettenetes kámzsás-alak jelenléte Stuart abbeli felfogását látszott támogatni, hogy valóban valamelyes ébredésközbéli lidérvnyomásnak a hatása alatt áll.

Meghívó.

A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság XVIII. évi rendes közgyűlése

1928. évi március hó 4-én, déli 11 és 1/2 órákor tartja az intézet ülés helyiségében, amelyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. Az 1927. évi zárszámadások előterjesztése, a felügyelőbizottság jelentése, a mérleg megállapítása, nyereség felosztása

iránti határozat és a felmentvény megadása.

3. Jelentés a nyugdíjalap állásáról.
4. A felügyelő-bizottsági tagok multévi tiszteletdíjának megállapítása.
5. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok megválasztása.
6. Sorsolás útján kilépő választmányi tagok megválasztása.
7. Indítványok.

Oradea, 1928 február 18.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kivonat az alapszabályokból:

„Minden részvény egy szavazatra jogosít. A közgyűlésen csak oly részvényes lehet jogokat gyakorolni, mely a közgyűlést megelőzőleg három hónappal átiratott és 2 nappal előbb a társaság pénztáránál a le nem járt szelvényeivel együtt letételtett.

A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár R. I. Zárszámadása az 1927. évről

Vagyron

MÉRLEG-SZÁMLA

Telér

Készpénz		11,832.155	Alaptőke		12,000.000
Követelések:			Tartalékalapok:		
Pénzüintézeteknél	7,263.558		Rendes tartalékalap*	6,300.000	
Külföldi értékek	9,818.330	17,081.888	Kétes követelések tartaléka**	825.781	72
Váltókölcsönök		76,809.106	Tiszviselői nyugdíjalap***	1,500.000	
Jelzálogkölcsönök		52.262	Betétek:		
Adósok		46,566.757	Könyvecskén	78,450.320	23
Rezsések		10,773.000	Folyószámlán	37,949.836	12
Értékpapírok		507.638	Átruházott jelzálogkölcsönök		
Tiszviselői nyugdíjalap értékpapírja		372.200	Hitelezők:		
Inggatlanok:			Folyószámlában	5,497.708	74
Bul. Regele Ferdinand és Parcul Traian sarkán kétemeletes bérpalota		8,766.730	Külföldi értékek	10,972.076	
Bul. Regele Ferdinand-uti 25 sz. kétemeletes bérpalota			Visszleszámított külföldi váltók		1,283.350
Str. Delavrance 20 számú bérház			Rezsések		10,773.000
16 hold szántóföld			Fel nem vett osztalékok		99.425
Incasszók, engedmények, letétek és nyilvántartási számlák	18,162.956		Átmeneti kamatok		2,037.218
Felszerelés:		teljesen leírva	Incasszók, engedmények, letétek és nyilvántartási számlák	18,162.956	
			Nyereség:		
			Át hozat a mult évről	114.530	57
			Ez évi tiszta nyereség	4,908.641	75
			* Es évi hozzájárulással		
			**		

			Összesen Lei	10,480.000	
		172,761.736			82

Veszteség

Nyereség-Veszteség-számla

Nyereség

Tiszviselői fizetések, pótlékok, lakbérek		3,157.950	Nyereségáthozat a mult évről		114.530
Üzleti költség, irodabár, nyomtatványok, posta és tévbeszélő		1,007.911	Tiszta kamatjövdelem, jutalékok és egyéb jövedelmek		10,145.859
Adók		1,071.356			
Nyereség:					
Át hozat a mult évről	114.530	57			
Ez évi tiszta nyereség	4,908.641	75			
		5,023.172			
		10,260.389			82

Oradea, 1927. december 31.

Fráter Zsigmond
cégvezető-pénztárnok
expert contabil

Biró Sándor
igazgató

Mezei Mihály
igazgató

Dr. Dorthy Dezső
igazgató-írókönyvelő
expert contabil

AZ IGAZGATÓSÁG:

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Ion Th. Florescu
elnök

Gerő Zsigmond

Lechner József

Dr. Malor László

Ardelean Jusin
társelnök

Dr. Mórtcz Ernő
társelnök

Incze Lipót
Gyémánt Mihály

Dr. Demetrovits Elek
vezérigazgató

Anastasiu Negulescu
Teleady József

MI VOLT MA ÖTVEN ÉVE

1878. február 21-én

A római conclave megválasztotta a pápát. Az Angyalföldi egyházi érsek és zúgó harangok jelentették a nagy esemény híreit. Az új pápa Pecci bíbornok, aki XIII. Leó néven kormányozta hosszú ideig az egyházat.

A titkos diplomácia lázas munkában. Feltűnést keltő londoni hír a N. Fr. Presseben, hogy egy bizonyos esemény beállásával követendő közös eljárásra nézve Anglia és a monarchia kormánya közt teljes megegyezés jött létre. Ebből magyarázhatók Oroszország megfáradt új intézkedései. A közvélemény izgatottan találgatja, mit tettek ki megint a népek veszelemére a diplomaták.

Arra a hírre, hogy a török flotta a görög vizekre indul, az atheni kormány legyerve szólította a nemzetőrséget és parancsot adott szabad csapatok alakítására. A felkelés egyre terjed.

Nagyváradon, méhai Olteanu János görög katolikus püspök irgóságait árverezték az elhínyt főpap végakarata szerint a szegények javára. Némely tárgy jóval a számlált áron felül kelt el, minthogy az árverelőket kegyeletes emlékek tekintik az egykori püspök értékeit.

E napon volt a várad-olaszi római katolikus kántor választás, ami ugylátszik élénk társadalmi esemény lehetett akkor a városban. Első helyen Dobó szegvári kántort terjesztették fel kinevezésre a püspökhöz.

A rendőrhatalóság hivatalosan közli az árakat. Néhány jellemző adat, ötven év előtt: egy méter-mázsa fehérkenyér 20 frt, barna kenyérliszt 18 fr, egy székér széna fuvarral 2 fr 20 kr, egy köbméter tűzifa: bükk 3 fr 50 kr, cser 3 fr 40 kr, egy kiló marhahús 44 kr, egy liter óbor 32 kr, ujbór 24 kr, egy liter pálinka 20 kr, egy liter alkohol 32 kr, egy pár elsőrendű jármos ökör 360 frt, egy pár fejőstehén 170 frt, egy darab húzott sertés 54 frt.

A pesti lapoknak nagy szenzációja van. Zubovics Fedor vakmerő bravurjairól híres huszárkapitány új hősi tetteiről beszél az ország. Zubovics bejelentette, hogy lovával átusztatja a Dunát. Félmes viharban óriás tömegek hullámoztak a két parton, diszkordáns hangok jelentek meg hajón, külön a honvédelmi miniszter, tábornokok társaságában, külön a magasrangú tisztok. A hajók és a csónakok nagy veszélyben fegrogtek az orkánban, a hullámok magasra csaptak, amikor Zubovics talpig waterproof kauszukban megjelent a budai parton és lóra kapott. A gyönyörű paripa teste hamar elbukt a haragos hullámokban, csak büszkén feltartott feje látszott ki a vízből. A vihar nem volt akadály, a remek ló megküzdött a környező habokkal. Csakhamar fel-

hangzott a pesti parton az egetverő éljenzés: Zubovics kapitány a vámháznál lovaslót partot ért. A jégheideg fürdő után Zubovicsot Graeff altábornagy vezetésével nagy tiszti küldöttség üdvözölte.

(Tartozunk egy kedves tény megállapítani. Ötven évvel ezelőtt a Nagyvárad riportere azaz, hogy ujdónása Nagy Márton főszolgabíró volt, a régi Várad e biedermeyeri hangulatu megható korszakának ihletett krónikása. Tehát

amikor a régi Nagyváradban közzölt híreket támasztjuk tel a porból, nem Rádl Ödönre kell gondolnunk, aki a lapnak csupán színházi referense és publicistája volt, hanem szeretetreméltó, fehérféjú kollégánkra, Nagy Mártonra, aki elmúlt szép idők tanujaként még bizonyára sokáig maradt itt közöttünk. A rendelkezésünkre álló többi egykoru lap munkatársait a névtelenség köde rejti.)

Borzalmas családirtás Párisban Egy munkás agyonlőtte feleségét, tizenhatéves lányát és önmagát

Vasárnap délután borzalmas családi tragédia játszódott le a párisi periferiák egyik szegény munkáslakásában. Claude Célier gyárimunkás, aki már évek óta sorvasztó betegséget hordozott magában, agyonlőtte fiatal feleségét, tizenhatéves leányát, majd szíven lötte magát.

Claude Célier egy papírgyárban dolgozott mint előmunkás mindaddig, míg betegsége, amely ellen talán, ha gazdag embernek születik, védekezhetett volna, el nem vontta őt a munkájától és lakásához nem rögzíti, amelyet nem hagyhatott el már hónapok óta.

A papírgyári munkás fiatal felesége és tizenhatéves lánya keresték ezután már a kenyeret.

Az asszony ugyanabban a gyárban dolgozott, ahol azelőtt a férje, aki annakidején a munkásnők közül őt választotta ki hitves társának.

Lisette, a bakfis, egy hatalmas áruházban kiszolgáló munkát végzett.

Claude Célier tudatában volt betegsége súlyosságának, és érezte a halál szelét, amely a végzetet mind erősebben előzte meg. De a szerencsétlen ember irtózatosan félt a haláltól. Viziók gyötörték és szenvedéseit fokozta az a gondolat, hogy megnyerő külsejű, csinos felesége az ő halála után másé lesz.

Látomásában rendőrökkel, elegáns fiatalemberekkel és a szomszédaival ölekezett a felesége.

Mikor a borzalmas viziók eltűntek, őriöngve átkozta a sorsát, amely ennyire bünteti. És mi lesz a szép kis Lisette? Tört föl benne a kétségbeesés. Ordítva verte fel a

szomszédok nyugalmát, s amikor a felesége és a lány háztértek munkájukból,

Céliert gyakran mély ájulásban, hideg verejtékében ázva találták.

Célierné és a kis Elisette gyöngéden vigasztalták a szerencsétlent, akinek betegsége hatalmasan romlott, s a kényszerképzetek és viziók teljesen aláásták ellenállóképességét. Célier intelligens ember létére tudta, hogy nincs mentés a számára és a beteg embereknél gyakori borzalmas önzéssel tekintett viruló szép feleségére és lányára, akik őt túlélik majd, s talán el is felejtik.

Es határozott.

Vasárnap délután fölvette az ünneplőjét. A két nő elcsodálkozott:

— Ötözzetek fel ti is szépen — mondotta Célier a feleségének és Lisette-nek. A két nő nem ellenkezett. A szomszédasszonynak, aki épen bejött, Célierné borzongva jegyezte meg:

— Ugylátszik, egy kicsit meghibbant az uram. Szegény ember. Szegény szerencsétlen.

A szomszédasszony elment és nemsokára revolverdörrenések verték fel a külvárosi ház ünnepi hangulatát. Az ajtót mire betörték, a Célier család három tagja holtan feküdt a földön. Lisette bájos vékony ajkai közül egy kis véreecske csurdogált a földre. Célier koponyájának egy részét elvitte a golyó magával. Az asszony, a feleség, tágranyított szemekkel nézett, mint ha még mindig csodálkozna azon, ami történt.

Jön! Jön!
BAGDADI SZÜZ

Bocsánatot kérek

IBOLYAT ARULNAK A KISHIDFÖNÉL, a ködben, zuzmarában, hidegben, remegőszirmu sápadt, üvegházi ibolyákat, amelyek bizony csak elkényszeredetten és nagyon mesterkéltan hirdetik a tavaszt. Ne tessék félni, ez nem a szokásos, banális és aktuális recenzió lesz a tavaszi ibolyákról. Valahogy úgy látom, hogy megdöbbenően szimboliztik jelentőségük az idej koraszülött ibolyák, épen olyanok, mint az optimizmusnak azok a halvány reménysugárai, amelyek gazdasági életünk tavaszát varázsolják elénk. Kétségtelen, hogy bizonyos előjelek mutatkoznak, amelyekből szívesen következtetünk arra, hogy az idej kegyetlen, szürke és örökkévalóságnak látszó tél lassanként véget ér. Kisüt a nap és rendbe jön minden, magunkhoz térünk narkotikus téli álmunkból és teli tüdővel szívjuk magunkba a tavasz éltető friss levegőjét. A bankdirektorok legalább is ezt jósolják nekünk és a gazdasági élet reprezentánsai máris csodálatos meséket mondanak a közelgő megújulásról, az ujjábredésről és a tavaszról. Ez az optimizmus egyelőre még nagyon sápadt, remegő, degenerált. Nincs meg a természetes színe, üdítő illata és az élet, az igazság lenyűgöző aromája. Olyan, mint valami üvegházi növény, olyan, mint az a szerencsétlen ibolyacsokor, amelyet máris kiállítottak a kishid mellé, hogy hirdesse a megérkező tavaszt.

A SZOVJETKORMANY nagykövete helyet foglalt az olasz király ragyogó hintójában és végigkocsizott a Corso Di Enmanuelen, a fascista diadalt ábrázoló modern monumentális szoborcsoport előtt. Elrobogott hatalmas kaszárnyák mellett, amelyeknek ajtajában tiszteletére megfújták a kürtöket a fascista milicia díszőrségei. A hintó végigzaguldott a Capitolium előtt, balkézről maga mögött hagyta a Forum Romanumot, ahol a kétezer esztendő szobrok és műemlékek úgy tekintettek reá, mint valaha Napoléonra a piramisok. Egész Róma néma és meglepő csodálattal kísérte végig útján a szovjet nagykövetét, aki az ellenséges tábor kélős közepében diplomáciai színészkedéssel és allűrökkel nema diadalmenetet tartott. Így találkozott a vörösek és a feketék. Ez a találkozás világtörténelmi jelentőségű volt. Azt jelképezte, hogy a világ nagy szinpadán, ahol a diplomaták játszó a főszerepeket, nincsenek megváltozhatatlan elvek, nincsenek szimpátiák és antipátiák, — csak érdekek vannak. A világpolitikai érdek most úgy diktálta, hogy a vörösek nagykövete a feketéingséknél szállást kapjon. Sok mindent lehet ebből követ-

Páris, Berlin, bécsi utunkról visszatérve értesítjük igen tisztelt vevőinket, hogy a **tavaszi szezonra** a legszebb **női-kabát, kosztüm és ruhaidonságokat sikerült beszerezniünk.** Raktárra érkeztek a legfinomabb **Nasha, Burberry** és **covercoat divatszövet újdonságok.**

Ajánlatos szükségletét még szezon előtt beszerezni. — Olcsóbban és jobban lesz kiszolgálva

Készpénz és hitelrendszer bevezetve
Lukács & Co.
a színház mögött.

kezetini, legtöbbnyire persze, tévesen és túlzott fantáziáival. Azonban csak egy bizonyos: hogy a diplomáciában minden lehetséges, még a lehetetlenség is.

HEYMAN SZINKÖR

Ma 5-től 7-ig, 7-től 9-ig

Jakob fiai

Holnap 5-től 7-ig, 7-től 9-ig

A halál táncosa

BUDA GYÖNGYE

Egy csodálatosan szép operettet mutatott be tegnap este az Elysée Palota: Buda Gyöngye. Ascher Leó operettjét eredeti zenekísérettel, Baghosi Olga ének-számai frappáns hatást váltottak ki. A film német címe Hocheit tanzt valzer... már magában véve elárulja, hogy a film Bécsben, a kedves császárvárosban játszódik le. A gyönyörű felvételeket Schönbrunban készítették külön miniszteri engedéllyel. — Claire Rommer és Szőreghy Gyula legpazarabb alakítása volt ez a film, amelyhez csak sok szerencsét kívánunk.

Fogászati rendelő

Braffanu (Szaniszló)-utca 4.

Foghuzás érzéstelenítve 40 lei
Fogtömés plombálva .. 50 lei
Fogkoronák .. 100 leitől
Fogak porcellánból .. 70 leitől

Fogak fehéritése

Szegény fogbetegeknek ingyen rendelés 3730

* A nyomdászok táncestélye. Határtalan nagy érdeklődés előzi meg a nyomdászok szombat esti műsoros táncmulatságát, amelyet a Palace étteremben tartanak meg 9 órai kezdettel. Jótékony célt, a munkanélküli nyomdászok támogatását szolgálja a nagyszabású estély, miért is minden pártfogást megérdemel. A pompás műsorban fellépnek: Nagy Etus, Grünwald Sándor, Plesz Aranka, Pázmány Ferenc, Farkas Gabi, Fleisz Duci, Anné Ödön, Röff Etuska, Nagy Imre, Szabó Dénes, Domboróczky Juci; a Gutenberg Dalkör András karnagygyal az élén új dalokat mutat be. A műsor után tánc lesz, amelyhez a zenét egy kiváló szalon zenekar szolgáltatja.

* Jacob Fiai Jacob Fiai.

3

ismeri szó:

Ernyőit

Blum-nál

vegyen Köröspart

Mi újság?

* Hlatky Endre fia. Fényesen indult karrierjének nevezetes állomásához érkezett ifjabb dr Hlatky Endre, akit Bethlen István magyar miniszterelnök személyi titkáru hívt meg. Nagyjelentőségű bizalmi állás és Bethlen, aki nek kétségkívül van érzéke a kitűnő tulajdonságok felismerése iránt, erre a nagyon fontos szolgálatra a fiatal Hlatky Endrét szemelte ki, megnyitva egy értékes talentum számára a jövő sikerek távlatait. A miniszterelnök titkára nagyváradi és kitüntetése hírért széles körökben, családjának tisztelői körében őszinte örömmel fogadták Váradon. Ez a család egyike volt a legelőkelőbbeknek. Néhai való Hlatky Endre a nagynevű ügyvéd, a kiváló politikus, a Tiszák bizalmas barátainak sorába tartozott. Kevés népszerűbb embere volt Váradnak s amikor kormánypárti programmal képviselőnek lépett fel, megtörtént, hogy seregestül szavaztak le a törzsszűkös ellenzéki választók Hlatky Endre személye iránt való tiszteletből. Később Nagyvárad főispánja volt, de népszerűsége akkor sem halványult. Egy leánya volt dr Medvigy Gáborné és egy fia, Endre. A fiatal Hlatky sok tekintetben örökölte apja fényes kvalitásait, főképp liberalizmusát és az érintkezésben való kedves közvetlenséget. Öröksége az a rajongás is, amit Tisza István iránt sирontul is kegyelettel megőrzött. Budapesten a külügyminiszterium státusába került, ott fontos munkakörben tünt fel, aztán a helyezték a miniszterelnökségre. A fiatal titkár különben Váradról házasodott, dr Kazay Kálmán leányát vette feleségül.

* Február 22-én lesz a Drezdai vonósnégyes hangversenye a Heyman Szinkörben. — Jegyek a Hegedüs Hirlapírodában.

* Jacob Fiai Jacob Fiai.

* Az Izr. Nőegylet ma, kedden délután 5 órakor tartja a heti teadélutánját az Intellektuel-Club Cosbuc (Szalárdi) utca 1. szám alatti helyiségében. Háziasszonyok lesznek: Diósi Béláné, Epstein Samuné, Eichner Sándorné, Fischer Jenóné, Fehér Dezsóné, Frank Istvánné, dr Grünstein Bernátné, Grüner Aladárné, dr Groszmann Samuné, Grosz Sándorné, Hellmann Jaquesné, Helfy Lászlóné, Huszár Istvánné, Kálmán Sándorné, Karpí Mártonné, Kepes Elekne, Leichner Józsefné, Lindentfeld Sándorné, Markus Bernátné, Mautner Andorné, dr Osvát Renéné, dr Pálmai Henrikne, Reismann Róza, Róthi Miklósné, Rosenberg Emilné, dr Sándor Jánosné, dr Sor Rezsóné, Singer Arthurné, Schwartz Aladárné, Schönberg Arminné, Steiner Emilné, Szabó Sándorné, dr Székely Adolfné és Izidorné, Vámos Jenóné, Varga Miklósné.

* Földi paradicsom.

Péntek este pontosan 9 órakor

Lyon Lea

premierje

a Filmpalaceban

Irtá Bródy Sándor

A főszerepben:

Ivan Mosjoukine

és

Mary Philbin

Szabadjegyek és kedvezményes jegyek nem érvényesek

* A Biharmegyei Orvos, Gyógyszerész és Természettudományi Egyesület e hó 22-én, szerdán délután pontban 6 órakor a Zsidó Lyceum disztermében szakulést tart. Tárgysorozat: 1. Dr German Viktor: Röntgencasuistica. Dr Konrad Béla: Betegreferátum. 3. Dr Kenéz Lajos: Betegbemutató. 4. Dr Rác Béla: Adenoid vegetatiók és az arc kialakulása.

Buda Gyöngye szociálszíjger

* Nagy művészi esemény lesz szerda este a Drezdai vonósnégyes egyetlen hangversenye.

* A Gyermekebarát kalikó estét rendez. A Gyermekebarát Egyesület legutóbbi fényes sikere jelmézes estjének hatása alatt e hó huszontördikén kalikóval egybekötött bálát rendez. Ma, amikor szinte a szegénység könnyeinek árjában uszunk, kontrasztikusan érint a bál ötletének fölbukkanása. A szörnyű és szeszélyes tél ezer megpróbáltatásának kitett szegényeken végeredménykép csak a bálak segítenek. Ezek a vidám, mindent felejtő esték, — amelyek a szórakozás árával enyhítik a panaszt, a szükségét szenvedők nyomorát, a tél kinszenvedését, éhséget, hideget, amire emberi erőből telik a természet s a sors kegyetlenségével szemben, de adni kell a pénzért. Ma kevés a pénz s a megható nyomor drámái föltárásának általános megmozdító ereje nincs. De szórakozásért mindenki szívesen terózza az adóját, mert letargikus magabavonulással élni, dolgozni, képtelenség. S a bálakon összegyűlt vidám lejjek akaratukon kívül is kénytelenek a jótékony szolgálatába szegődni. A rokonszenves Gyermekebarát Egyesület, minden alkalommal a legragyogóbb szórakozást nyújtja a publikumnak. Most megint ígér egy felejthetetlenül szép estét a vidám kacagó lejjekért, amelyek varázslatos hatalommal szárítják fel a könnyeket, meleg ruhát teremtenek a rongyos, fázó gyerekekre s zsiros falatokká tudnak változni ott, ahol hideg a tüzhely és üres a fazék.

Buda Gyöngye
legszebb filmpereit

Mindenkinek meg kell nézni

Buda Gyöngye

operettfilm

Elysée palotában

* Csütörtökön lesz az Ujságíró Klub háziestélye. Az Ujságíró Klub háziestélye nem kedden lesz, hanem csütörtökön. Az estélyt Tullbure György érdekes magyaryelvű előadása nyitja meg, majd Kondor Ibolya, a magyar színház népszerű primadonnája eredeti francia chansonokat énekel. Az ének-számokat Komjáthy Károly karnagy kíséri zongorán. Az estélyen kizárólag klubtagok vehetnek részt.

Jön Bagdadi szűz

* Szabók és szabónők figyelembe! Divatlapok a tavaszi és nyári modellekkel már kaphatók a Hegedüs Hirlapírodában.

Buda Gyöngye énekes operett

* Nagyszabású művészestély a szegények felségélyezésére a jövő hó közepén. A segítő bizottság felkérte Horváth Árpádné, dr Kassay Kálmáné és Fodor Péterné uralaszonyokat és dr Soós István városi tanácsost egy a színházban megtartandó művészestély megrendezésére. A felkérték készségével vállalták ezt olyanformán, hogy egy nagy rendező bizottsággá alakuljanak. Így felkérték az alábbi felsorolt hölgyeket és urakat, hogy a rendezésben résztvegyenek. Dr Bucico Coriolánne, Bucyka Lajosné, dr Candrea Jánosné, Csernák Béláné, dr Egri Gergelyné, Erdélyi Cornéliá, Horváth Endréné, Kemény Béláné, dr Konrád Béláné, Materny Imréné, dr Olasz Béláné, Pálffyné Gulács Irén, Peredy Györgyné, dr Popa Györgyné, dr Bánáss László, Caciun Andrei, Farkas István, Gerlán János, Guttmann Miklós, dr Krüger Jenő, Szamsonovna Irma. A műsor részletes megbeszélést után beosztották, hogy kik kéri fel a szereplőket és ma, kedden délután pontosan 4 órakor a városháza kistermében I. 33. sz. beosztóknak az eredményről. Ugyanakkor lesz a Segélybizottság rendes heti értekezlete.

Ma utoljára

Jakob fiai

vagy

Aki szüleit meglagadja

* A nő egészsége a család boldogsága. Apófia egészsége és természet. Nagyszerű e célra egy egészségi háskötő készítése, mit lelkismeretesen és szakszerűen készít Kovács Sándorné, orvosi-háskötő speciálista, Nilgesz-telep.

Felmentették a gyilkosság vádja alól a steglitz diákrtragédia hőjét

Csak tiltott fegyverviselésért kapott háromheti fogházat

Az utolsó nap izgalmai

Steglitz... Ez volt az a bűvös szó, amely közel két héten át minden politikai, közgazdasági, vagy társadalmi eseményt háttérbe szorított Európában épügy, mint a Távol Keleten és a Távol Nyugaton. Steglitz, — ez a szó, a mai ifjuságnak a tragédiáját jelentette sokak számára, míg mások szerint nem történt semmi új, hiszen több, mint két évtizeddel ezelőtt megírta már Frank Wedekind a „Frühlingserwachen”-t a „Tavaszi ébredés”-t, amely a puertás korában levő diákok szexuális életét, a nemiség érzés komplexumával eltelt pszichéjét, valóságos pszichopatológiai pontossággal, állítólagos irodalmi formába öntötte.

A steglitz dráma, amelynek utolsó felvonása tegnap este pergett le a berlini büntető törvényszék előtt, a szexualpszichológus szempontjából sok újat valóban nem hozott. Legfeljebb csak azt lehet rámondani, hogy az a feszültség, amely annak idején a „Tavaszi ébredés”-t annyira jellemzően világnézeti harcok középpontjába juttatta, megmérhetetlenül sokszorosan megvan ebben a szörnyű valóságdrámában, amelynek hőse Krantz Pál, a 17 éves diák. A dráma több momentumai ma már ismeretesek. Ber-

lin egyik negyedében, Mahlowban múlt év nyarának egy éjszakáján förtelmes orgiát rendez, a jómódu szülők távollétében Scheller Hilda a 15 éves démon, Stephan Hans, a cukrászinas, Scheller Günter és Krantz Pál osztálytársak. Scheller Hilda ezen az éjszakán éppen a cukrászinaszt tünteti ki kegyeivel, míg fivére, a reménytelenül és családóttan szerelmes Krantz Pállal együtt a konyhában megmámorosodik a dagályos szavaktól s a silány német almabortól. Hogy ezután mi történik, azt a főtárgyalás sem tudja pontosan kiemteni, tény azonban az, hogy Scheller Hilda hálószobájában, ahol egész éjszaka Hans, a cukrászinas tartózkodott a leánnyal, hajnal felé három revolverlövés dördül el és amikor oda berohannak, véreben fetrengve, haldokolva találják ott Scheller Güntert és Hansot, a cukrászinas, míg Krantz Pál már készen áll arra, hogy a haldokló Scheller Günter kezéből kivége a revolvert és önmagát feldöfje. Gyilkosság? Öngyilkosságok sorozata? A főtárgyaláson minderre vonatkozóan nem sikerült tisztá képet kapni, bár a főtárgyalás elnöke dr. Dust, kíméletlenül, sőt szinte patológikus kíváncsisággal kitergette a fiatal gyarekeknek, sőt szüleiknek egész szerelmi és házasetét is.

A perbeszédék

Tegnap délelőtt tíz órakor nyitotta meg dr. Dust elnök a főtárgyalást. Mivel most már csak a perbeszédék voltak hátra, a közönség érdeklődése újból a legfelsőbb fokra hágott. A hatalmas esküdtiszéki terem nem bírta beto- gadni a hallgatóságot. Rengetegen vártak kiinn a folyosón és az utcán, úgy, hogy a rend fenntar- tására karhatalmat kellett kivéz- nyelni.

Sleinbeck főügyész halotti csend közben kezdi meg vádbeszé- déjét.

— Mi történt itten? — kérdezi a főügyész. — Két érletlen, fogya- tékos erkölcsű, érettségiző diák kieszei, hogy lelövik társukat, egy erkölcsileg szintén fogyatékos fiatal embert és a hozzájuk hason- ló leányt, azután öngyilkosok lesz- nek.

Az indítók az egyik fiúnál:

a gyűlölet,

a másikkal:

a féltékenység.

— Semmi ok sincs arra — mon- dotta ezután a főügyész — hogy az ilyen eset mérhetetlen feltű- nést keltsen. A feltűnést, a szen- zációt kívülről mesterségesen vit- ték bele ebbe a bűnperbe és én végtelenül sajnálom ezt, mert: en- nek elsősorban az ifjuság látja ká-

rát. Így a fődologról is elterelőd- dött a figyelem.

Majd hangoztatja a főügyész, hogy a vádlott Krantz múlt év májusáig rendesen élt és

csak attól fogva, hogy megis- merkedett Scheller Hildával s Scheller Günterrel, — romlott el végzetesen.

Az enyhítő körülményeket fi- gyelembe véve a főügyész egyévi fogházbüntetést

kér Krantz Pálra, előzetes megbe- szelés alapján való emberölés miatt. Ezenkívül a fegyverviselési tilalom megszegéséért egyhavi börtönt kér mellékbüntetésnéppen.

Ezután dr. Frey védő állott szó- lásra. Kérte, hogy Hans cukrász- inasnak az apját hallgassák ki még ha lehetséges, mert az apa Krantz érdekében akar vallani és be akarja jelenteni a törvényszéknek, hogy fiának halála miatt őt nem vezeti a bosszu érzése Krantz-cal szemben és

nem is kívánja Krantz meg- büntetését.

Ezt az elkésett indítványt a fő- tárgyalás elnöke nem fogadta el s így dr. Frey elmondta a védőbe- szédét. Rámutatott dr. Frey arra, hogy Krantz bűnössége egyáltalán nincs bebizonyítva és

szerinte kétségtelennek lát-

szik, hogy úgy Hans, mint Scheller Günter öngyilkossá- got követtek el.

Felmentő ítéletet kér.

Frey védőbeszéde, lélektani ér- veivel valóságosan trappozta a közönséget és ugyyszólván zze- porrá zuzta a vádbeszéd jogi ér- veit.

Az ügyész néhány szóval vála-

szolt, azonban kedvetlenül és szárnyszegettem.

Artatlan vagyok!

Az utolsó szó jogán Krantz Pál a 17 éves vádlott ezt mondotta:

— Artatlan vagyok. Kérem a bíróságot, tegye lehetővé azt, hogy férfi koromban jó- vátehessem mindazt, amit gyermekkoromban öntudatlan- nul vétkeztem!

Leirhatatlan hatást gyakorolt a közönségre az a jelene, ami ek- kor következett. Hans Stephan- nak, a tragikus véget ért cukrász- inasnak apja odament Krantzhoz, megsimogatta és így szólt hozzá:

— Fiam, én reád nem ha- ragszom! Nem okollak gyer- mekem haláláért!

Az ítélet

Este nyolc órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet, hallatlanul feszült atmoszférában. A bíróság Krantz Pál vádlottat tiltott fegyverviselésért három heti fogházra ítélte. A többi vád alól Krantzot felmentették és a vizs- galati fogságot a három hetes büntetésbe beszámították.

Az ítélet indokolásában el-

mondotta az elnök, hogy a gyil- kosság vádja alól azért mentet- ték fel Krantzot, mert nem vol- tak bizonyítékok bűnössége mellett. A tiltott fegyverviselés- ért a bíróság azért mért ki csak fogházbüntetést, mert könnyel- mőség ittas embernek kezébe fegyvert adni, Eayitő körül- ménynek tudja be a bíróság Krantz fiatal korát.

Igérem!

Amikor az ítélet indokolásá- nak utolsó szava is elhang- zott, dr. Dust elnök magá- hoz hívta Krantzot és így szólt hozzá:

— Az elmúlt napok az Ön számára egész életére tanul- ságosak lehetnek. Igyekezzen értékes és hasznos emberré lenni!

Krantz Pál emelt fővel vá- laszolt:

— Igérem!

Ezzel a bíróság elvonult a tö- meg pedig valósággal megostro- molta Krantzot, aki csak a terem- örök segítségével tudott utat törni a kijáratig. Kint a tömeg egy ré- sze vállra kapta. Ebből a helyzete- ből a rendőrök szabadtették ki. Rendkívüli óvációnban volt része dr. Frey védőnek is.

SZERELMESKEDÉS

Az Apolló mozgó tegnap, hétfőn hozta ki Schnitzler vi- lágírú drámáját, a Szerel- meskedést olyan sikerral, aminőt itt Váradon még nem tapasztaltunk.

A sikerben osztozik minden, ami egy filmet világhírűvé teszi. A rendezés meglepő öt- letei, tökéletes munkája, a fo- tografia tisztasága, a szerep- lők utólráhetetlen játéka és ta- lán ezt kellett volna legelőbb kiemelnünk, Schnitzler gyors tempója, mind olyan qualitá- sok, amelyek feltétlen biztosít- ják a sikert. Evelyne Holtot, a fő női szereplőt nem tudjuk eléggé dicsőíteni. A beérkezet- tek közt van immár, s ezt a Szerelmeskedés Krisztina sze- repének köszönheti.

Az Apolló mozgó a legszebb eredményt könyvelheti el ezzel a darabbal, mert sike- rült oly filmet kihoznia, mely- nek emléke mélyen belevé- sődött minden látogató szi- vébe.

Zürichi művés

BUKARESTI 310.—

Berlin	124.08
New-York	519.95
Budapest	9087.50
Prága	1541.—
Bécs	7322.50
Páris	2044.—
London	2534.75

A borbélymester

magyar nótái

Nem első alkalom, hogy a magyar nóta barátait meglepi szerzeményeivel Marton Jó- zsef, az ismert nagyváradai borbélymester. Most ismét tizenkét kedves magyar dalt adott ki diszes füzetben. — Ezek a dalok azt bizonyítják, hogy invenciózus szerzőjük mély, fájdalmas andalodással érzi át a magyar ritmus szépségeit, a zsolttáros magyar melódiák bánatát. A nóták har- mar népszerűekké fognak válni. A szép kiállítású füzet a Sonnenfeld művek pompás li- tografiáját dicséri.

Drezdai
Vonósnégyes

Szerdán
febr. 22-én

a Heyman Szinkörben
Jegyek a Hegedüs Hirtlapiroda-
ban kaphatók 100, 80, 60, 50,
40, 30 Leiert

NYILTIÉR

Legujabb párisi és bécsi ka-
lapmodell újdonságaim meg-
érkeztek.
343 Balláné.

Bognár Anna, Köblöstelep,
azonnal jelentkezzen utievele
végett a Hegedüs Hirlapirodá-
ban.

MOZI

A FILMPALACE MŰSORA:

Kedd 5, 7 és 9 órakor: „Egy
bolond éjszaka”. Főszerepben
Harry Liedtke és Ossy Os-
wald.

Szerda: „Egy bolond éj-
szaka”. és Tommy és Freddy
fellépte.

Csütörtök: „Egy bolond éj-
szaka”.

Jön: Lyon Lea.

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Kedd:

Szerda:

Csütörtök:

Péntek:

Szombat:

SCHNITZLER DRÁMA.

Heyman szinkör

Kedd 5-től 7-ig és 7-től 9-ig: Ja-
cob fiai (Aki szüleit megtagadja),
kedvezményes jegyek érvényesek.

Kedd 9 és fél órakor: Uferini
bucsueldadása grandiózus műsorral
új számokkal és Deutsch Pál fu-
tár előntetésével.

Szerda 5 és 7 órakor: a Halál
táncosa, rendes helyárakkal.

Szerda 9 és fél órakor: a Drez-
dai vonásnégyes.

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: A
Halál táncosa, Szabadai beállítás-
ban, rendes helyárakkal, kedvez-
ményes jegyek érvényesek.

Péntek 5, 7 és 9 órakor: A Ha-
lál táncosa, szinpadai beállítással,
rendes helyárakkal. Kedvezményes
jegyek érvényesek.

ELYSÉE PALOTA MŰSORA

Kedd: Buda gyöngye.
Claire Rommer és Szőreghy
Gyula.

Szerda: Buda gyöngye. —
Slágersorozat.

Csütörtök: Buda gyöngye.

Mindenféle festést vállalom. Elő-
nyomdak részére sablont készí-
tek. Str. Caragiale Nyárfa - u. 8.

Férfiszabók figyelmébe

Angol férfi divattapok

1928. évre megérkeztek

New-York Faschion Lei 100.—

The Gentleman Lei 100.—

The Gentleman album Lei 280.—

Kapható

a Hegedüs Hirlapirodában Oradea

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

KÉPKERETEZÉST, nagy ár-
készlet redukálás miatt, gyári áron
alul készítek. Banyik, Vlahuta
(Szent János) utca 6. nyílt üzlet.

RÓNA fényképész műtermében,
Alexandru (Teleki) utca 4. 6 da-
rab művészi levelezőlap 120 lei;
vagy 12 darab 1 művészi nagyítás-
sal 250 lei. 162

LACIKAM. Levelt küldünk, a
Sanyié véletlenül kimaradt. Szer-
vusz, csokolunk. 353

Ének- iskolák

gyakorlatok, daltalpok
magyar és német nyel-
ven a Hegedüs Hirlap-
iroda zeneműosztályában
állandóan raktáron van-
nak. - Vidéki rendelések
utánvéttel intézhetnek el.

LAKÁS

ELCSERELNEM Budapesten,
Csokonay-utca 4. II. szám alatti
három szobás teljes komfortu la-
kásomat nagyváradai hasonló la-
kással. Címem a Hegedüs Hirlap-
irodában tudható.

URIEMBERNEK központban
butorozott szoba, fűrészszo-
ba használattal, esetleg teljes llátás-
sal azonnal kiadó. Cím Hegedüs
Hirlapirodába kérek. 13

KERESEK 3-4 szobás modern,
világos, levegős lakást, lehetőleg
Olasziban. Cím a Hegedüs Hirlap-
irodában.

EGY vagy két szobás lakást ke-
resek a központban vagy közeli-
ségi utcában magas házbérért. Cím a
Hegedüs Hirlapirodában. 334

TELJESEN új magánház nagy
suterinnal kiadó. Újközép-utca.
Csillagváros.

ADÁS-VÉTEL

EGY előlegező kályha, kíta-
pasziva eladó olcsón. Pictorul
Grigorescu (Mészáros) utca 4. Hir-
laposztály. 132

ELADÓ egy egészen új Presto
női kerékpár. Cím a kiadóban. 342

VILAGOS hálószoba butor és
konyha berendezés eladó. —
Deutsch, Vlahuta (Szent János)
utca 12.

ELADÓ fehér puhafa háló, an-
tik szalon és vitrin. Sztaroveszky-
utca 1. ajtó 7. 360

VULCAN Fiber kuffert megvé-
telre keresek. Cím nagysággal,
árral, kiadóba kérek. 364

Gyermekkecsik Szőkénél

Piața Unirii 16 Kapucinus-u sarok

Gazdálkodónak alkalmas
ház gyönyörű lakással, nagy
kerttel, igen jó helyen, sürgösen
eladó. — Házak már 50,000
leitől. — 2-3-4-5 szobás la-
kásokat keresek azonnalra vagy
májusra.

„Ardeal-iroda” Róposia
melletti 107-2

ALKALMAZÁS

ROMANUL beszélő, gépirásban,
pénztárkezelésben gyakorlott fi-
atal leány ajánlkozik irodába,
pénztárhoz, esetleg jobb üzletbe
kiszolgálni. Cím Hegedüs Hirlap-
irodába kér. 314

GYERMEKLEANY 16 éves
csak 1 gyermek mellé ajánlkozik,
csakis uri családhoz, hol jó bánás-
módra talál. Cím Hegedüs Hir-
lapirodába kér. 333

PERFECT román-magyar leve-
lező könyvelő, gyorsíró állást ke-
res. Jelige „Munkaerő”. 347

VINCELLERT, gyermektelent
keresek. Klein Mór, Poetul Goga
(Baross) utca 11. 359

TANULÓNAK két, csakis jobb
házból való fiu felvétetik. —
Schwartz Farkas fiai, Vlahuta
(Szent János) utca 52. 362

EGY jó munkás borbély segéd,
alki bubizni tud, felvétetik azon-
nal Guttmann József, Margitta. 361

KÜLÖNFÉLÉK

6 hónap alatt franciául megta-
nulhat. Egyesek és csoportok ta-
nitása. Cím a kiadóban. 266

A LEGDIVATOSABB mondain
táncokból precíz oktatással kü-
lönórákat adok házaknál Cím Hegedüs
Hirlapirodába kérek.

x Könyvújdonságot csak a
Hegedüs Hirlapirodában

Házhelyek

18,000 leitől, kedvező
részfelfizetési feltéte-
lek mellett kaphatók
a Vilson (Fűzes)-utca
folytatásában.

Ertekezni: 317

Topsál V.

Bul. Regele Ferdinand 14.

Mechanikai munka

preciz készítését és

motorkerékpárok

javitását
legolcsobban vállalom

Bedekovich

Oradea
Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-
utca 17.

Fest. Tiszta
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Nos. 3816 Vasal

PLANTOL

a legjobb növény-ételsír
tisztá, egészséges és

SZAPORA.

Kapható 1/4 és 1/2 kilogramos koc-
kákban. Előállított FUCHS BEN.
JAMIN oradeai főrabbi ur fel-
ügyelete alatt a Fabrica Phoenix
S. A. R. Bucuresti cégénél.

Oradeai képviselő:

Fischer Emil

Parcul Stefan Cel Mare
(volt Tisza Kálmán)-tér 11.
Telefon: 962

Telefon: 849

Aprított tűzifa

Jóminőségű mmként 76 Lei
Házhoz szállítás „ 10 Lei

Kívánságra különféle kály-
hafák megrendelhetők. Olcsó
és pontos kiszolgálás.

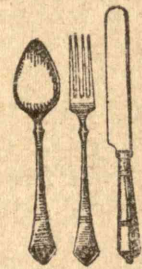
Ugyanott gabonadarálás

Ritter Ernő

Astra (Gilányi)-utca 32. sz. alatt

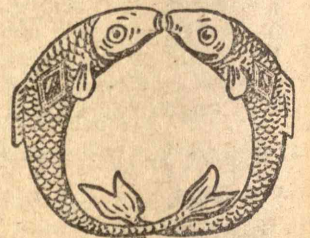
Telefon: 849

Valódi I-a alpacca evészközök gyári lerakata

Kanál vagy villa
lei 30.—
Kávéskanál lei 15.—
Ezüstfazon
kanál vagy villa
lei 45.—
patentkés lei 70.—
kávéskanál lei 25.—
Husvágógépek, zom-
edények stb. nagy
engedménnyel

Stern vaskereskedő, Mihai
Viteazul (Nagy piac)-
tér 2 — Telefon 892. 150

Hat
hetes böjji idényre
meghívom vendéglős es ke-
reskedő urakat a fogyasztó
közönséggel együtt. Frissen
érkezeti ha konzervek, osti-
see, göngyhering, ruszli,
hering és heringsaláta-
ikra, sokféle olajos szard-
niák vásárlására.
(Doboza 15 és 16 lei.)
Rendeteg sokféle sajtok, Ko-
rona. Lika és az összes bányai
sajtok és tea-vaj lerakata

Aszódinál Sas-
palota

Sonnenfeld Adon-nyomda r. l.